

Diānai Kurpniecei
Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja
Korupcijas novēršanas nodaļas vadītājai

Rīga, 2010.gada 8. jūlijā

Atzinums par likumprojektu „Grozījumi likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā””

Biedrība „Sabiedriskās politikas centrs PROVIDUS” iepazīnās ar grozījumu likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” projektu, kas ir vērstas uz tā saukto trauksmes cēlāju aizsardzību. **PROVIDUS atbalsta šo likumprojektu** un uzskata, ka tā pieņemšana veicinās korupcijas novēršanu un apkarošanu, kā arī Latvijas tuvināšanos starptautisko standartu pilnīgākai izpildei pretkorupcijas jomā. Tomēr PROVIDUS iesaka vēl vairāk pastiprināt likumā noteikto aizsardzību amatpersonām, kuras ziņo par koruptīviem nodarījumiem un interešu konfliktiem, kā arī noteikt amatpersonām pienākumu ziņot par šādiem nodarījumiem.

- 1) PROVIDUS uzskata, ka ir nepietiekami tikai aizliegt valsts vai pašvaldības institūcijas vadītājam vai personai, kurai institūcijas vadītājs uzdevis pildīt interešu konflikta un korupcijas novēršanas pienākumus attiecīgajā institūcijā, vai koleģiālai institūcijai izpaust informāciju, kas tai kļuvusi zināma, par to, kura attiecīgās valsts vai pašvaldības institūcijas amatpersona vai darbinieks informējis par interešu konfliktiem un koruptīviem nodarījumiem, un bez objektīva iemesla radīt šādi personai tiešas vai netiešas nelabvēlīgas sekas.

Ņemot vērā, ka ir iespējamās situācijas, kur nelabvēlīgas sekas rada institūcijas struktūrvienības vadītājs vai citas tās pašas institūcijas amatpersonas, valsts vai pašvaldības institūcijas vadītājam būtu jānosaka pienākums savas kompetences ietvaros veikt pasākumus, lai šīs sekas novērstu, piemēram, pārceļot attiecīgo amatpersonu vai darbinieku citā, līdzvērtīgā amatā, pārbaudot struktūrvienības, kurā strādā ziņotājs, vadītāja rīcību, kontrolējot, vai ziņojušajai amatpersonai netiek uzdoti neadekvāti apjomīgi vai citādi neizpildāmi uzdevumi vai arī netiek apzināti pasliktināti darba apstākļi.

Tāpēc PROVIDUS iesaka papildināt jauno 20. panta septīto daļu ar sekojošu teikumu: *„Ja valsts vai pašvaldības institūcijas amatpersona vai darbinieks, kas informējis par interešu konfliktiem un koruptīviem nodarījumiem, bez objektīva iemesla cieš no tiešām vai netiešām nelabvēlīgām sekām, valsts vai pašvaldības institūcijas vadītājs savas kompetences ietvaros veic pasākumus, lai šīs sekas novērstu.”*

- 2) PROVIDUS uzskata, ka vajadzētu valsts amatpersonai noteikt ne tikai tiesības, bet arī pienākumu sniegt informāciju par interešu konfliktiem un koruptīviem nodarījumiem. Šāds pienākums būtu svarīgs, jo tieši organizācijas kultūra, kurā ir pieņemts pievērt acis uz kolēģu prettiesiskām darbībām vai neētisku rīcību, ir viens no nozīmīgākajiem korupcijas riska faktoriem.

PROVIDUS iesaka izteikt jauno 21. panta trešo daļu šādā redakcijā:

„(3) Ja valsts amatpersona uzzina ticamus faktus par interešu konfliktiem un koruptīviem nodarījumiem, kuros iesaistītas citas attiecīgās institūcijas valsts amatpersonas, tā sniedz informāciju Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam. Valsts drošības iestādēs strādājošās valsts amatpersonas minēto informāciju sniedz Satversmes aizsardzības biroja direktoram.”

Ar cieņu,

Valts Kalniņš
Sabiedriskās politikas centra PROVIDUS pētnieks